

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Arengukomisjon

2011/0303(NLE)

7.6.2012

ARVAMUSE PROJEKT

Esitaja: arengukomisjon

Saaja: väliskomisjon

Ettepanek võtta vastu nõukogu otsus lepingu sõlmimise kohta, millega luuakse assotsiatsioon ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Kesk-Ameerika riikide vahel
(16395/2011 – C7-0000/2011 – 2011/0303(NLE))

Arvamuse koostaja: Catherine Grèze

PA_Leg_Consent

LÜHISELGITUS

Ametlikud läbirääkimised ELi ja Kesk-Ameerika riikide vahel algasid 2007. aastal ja jõudsid lõpule 2010. aasta mais. Assotsieerimisleping hõlmab kolme sammast: poliitiline dialoog, koostöö ja kaubandusleping. Kui kahe esimese samba osas saavutati kokkulepe 2003. aastal, siis kaubanduse komponent toob uues assotsieerimislepingus kaasa olulise muutuse kahepoolsetes kaubandussuhetes.

Tunnistades, et kaubandus on vahend, mis võib aidata edendada säästvat arengut, usub raportöör, et kaubandusleping ei vasta nendele tingimustele; puuduvad kindlad tõendid, et inimesed sellest kasu saaksid ning lepingus jäetakse arvesse võtmata arengutasemete asümmeetria. Kui Kesk-Ameerika riike iseloomustab vaesuse kõrge tase, siis kasu, mida nad kaubandussoodustustest saaksid, oleks kaheldav, kuna suuremal osal Kesk-Ameerika ekspordist on juba GSP+ alusel tollivaba pääs ELi.

Jätkusuutlikkuse mõjuhinnaenus ennustatakse Kesk-Ameerika eksporditulu koondumist sektoritesse, millel on juba praegu selle piirkonna majanduses suurim osakaal. On oht, et leping kinnistab üha suuremat sõltuvust esmaste põllumajandussaaduste ekspordist.

Arvestades WTO+ lepingute sõlmimist avaliku hanke, teenuste liberaliseerimise ja intellektuaalomandi osas, piirab kõnealune leping Kesk-Ameerika riikide poliitilist vabadust töötada välja omaenda arengustrateegia või määrata kindlaks konkreetsed meetmed, millega tagada, et investeringutest saaksid kasu vaesed ja kõige kaitsetumad.

Raportöör on seisukohal, et kõnealusel lepingul on mitmeid tõsiseid puudusi inimõiguste, töönormide ja keskkonna/jätkusuutliku arengu küsimustes.

Inimõiguste klausli lisamine on kahtlemata tervitatav. Siiski on sellega seoses mitmeid puudujääke: ei ole määratud konkreetset organit, kes peaks selle kohustuse täitmist jälgima; selle klausli jõustamise suhtes ei kohaldata vaidluste lahendamise mehhanismi; selles ei ole viidatud ettevõtjate sotsiaalsele vastutusele ja ILO konventsioonile nr C169 (1989).

Raportöör tunnistab, et leping sisaldab kaubanduse ja säästva arengu sätteid. Selle kohaldamisala on aga kitsam ja jõustamismehhanism nõrgem kui valdavalt GSP+ raames.

Arengukomisjon palub vastutaval väliskomisjonil teha Euroopa Parlamendile ettepanek lepingu sõlmimiseks nõusolekut mitte anda.